

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
องค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง

องค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง
อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหา
ต้นตอที่แท้จริง ได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการ
ทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้าน
การทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาลการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร
จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกันกับการ
ทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นจะเป็นความเสียหายที่
น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้า
ไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง ในฐานะเป็นกลไกของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการ
ขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะ
รักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการ
บริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริต
ประพฤติมิชอบได้

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง

๘ มกราคม ๒๕๖๗

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนร่วม หรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการงานต่างๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลด้านข้างที่มีประสิทธิภาพ

การระบุ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๔ ด้าน ดังนี้

- ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
- ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔. ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

การบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗
องค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการ ทุจริต	โอกาส เกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความ เสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่ รับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	การรับของขั้วหรือ ผลประโยชน์ หรือการรับ สินบน ๑. ใช้ตำแหน่งหน้าที่ ช่วยเหลืออำนวยความสะดวก ให้บุคคลหรือผู้รับบริการ ๒. การรับสินบนของขั้วหรือ ของกำนันที่มีค่าซึ่งส่งผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง การทุจริต/การ ทุจริตมีความ เสี่ยงน้อย	๑. จัดทำเอกสารที่ระบุรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติ ต่างๆ ในการปฏิบัติงานที่จะเป็นการป้องกันการไม่เข้า ไปเกี่ยวข้องกับการทุจริตในเรื่องต่างๆ ๒. จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบนให้ผู้ปฏิบัติงาน ในองค์กรทุกระดับถือปฏิบัติ ๓. จัดทำแนวทางการป้องกันการรับสินและการกำกับ ติดตาม ๔. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติ ที่ดีเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต	ทุกส่วน ทุกกอง
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ ราชการเพื่อช่วยเหลือ อำนาจ ความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด โดย เรียกรับสินบนเป็นการตอบ แทน	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง การทุจริต/การ ทุจริตมีความ เสี่ยงน้อย	๑. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติ เพื่อป้องกันการเรียกรับสินบน ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนใน องค์กรถือปฏิบัติ - มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - ประกาศนโยบายงดรับ ของขั้วของกำนันทุกชนิด เพื่อตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ ๒. เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ถูกต้องตาม ระเบียบ กฎหมาย - ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ - ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเรื่องการทุจริต ของเจ้าหน้าที่ในองค์กรให้ประชาชนทราบ เพื่อสร้าง ความเกรงกลัวสำหรับการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่	ทุกส่วน ทุกกอง

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการ ทุจริต	โอกาส เกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความ เสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่ รับผิดชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๓.๑ ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เลือกซื้อ หรือเลือกวิธีการเจาะจงกับ ร้านที่ตนเองรู้จัก หรือพูดคุย ได้ง่าย	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง การทุจริต/การ ทุจริตมีความ เสี่ยงน้อย	๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุมและติดตามการทำงานอย่าง ใกล้ชิดมีการสอบทานและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน ๓. ดำเนินการจัดทำนโยบายไม่รับของขวัญ	ทุกส่วน ทุกกอง
		๓.๒ เกี่ยวกับการตรวจรับงาน - เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้ง เป็นคณะกรรมการตรวจรับ งานขาดความรู้ในการตรวจรับ งาน - ผู้ควบคุมงานไม่ควบคุมงาน ให้เป็นไปตามแบบหรือมิได้ กำหนดรูปแบบรายการและ อาศัยช่องว่างกฎหมายเอื้อ ประโยชน์แก่บุคคลกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง	๒	๓	ความเสี่ยงระดับ ปานกลาง	๑. จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมอบรม ๒. จัดทำคู่มือการตรวจรับเงินจ้าง ๓. ส่งเสริมคุณธรรมให้พนักงานและบริหารมีคุณธรรม และความโปร่งใส	
๔	การบริหารงานบุคคล	กระบวนการสรรหาพนักงาน จ้าง อาจมีการนำระบบ อุปถัมภ์ หรือการรับบุคคลที่ เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้า ทำงานในหน่วยงาน	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง การทุจริต/การ ทุจริตมีความ เสี่ยงน้อย	๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและกำชับให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนให้ความ ชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการสรร หา	ทุกส่วน ทุกกอง

หมายเหตุ : ๑. โอกาสเกิดการทุจริต

๕	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดได้สูงมากกว่าร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป
๔	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๔ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดได้สูงมากกว่าร้อยละ ๖ ถึงร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป
๓	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดขึ้นบางครั้งร้อยละ ๓ ถึงร้อยละ ๕
๒	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๒ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดขึ้นน้อยมาร้อยละ ๑ ถึงร้อยละ ๒
๑	ไม่เกิดขึ้นเลย

๒. ผลกระทบ/ความรุนแรง

๕	- เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษตามกระบวนการยุติธรรม - มีการฟ้องคดีต่อศาล
๔	- เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานเกี่ยวกับเรื่องความโปร่งใส - มีการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน
๓	- มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหน่วยงานภายใน และภายนอกองค์กร - มีการร้องเรียนเป็นหนังสือ หรือตั้งคำถามต่อองค์กรและไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปราบกฏเข้าว่ลือพาดพิงถึงหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน
๑	ไม่เกิดขึ้นเลย
